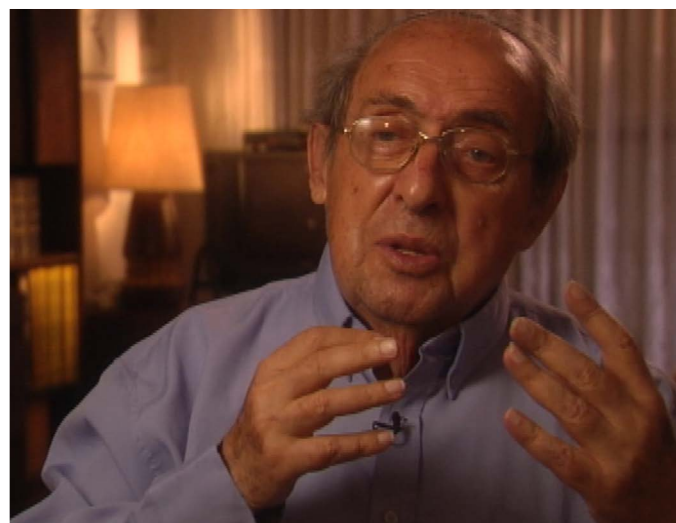

הסיפור
שליסיפור מעורך השראה
לשולחן השבתעיתונאות
כשליחות

משה אישון

שהוקצב לביקורי הוא רבע שעה. הרבי קיבל את פניי בסבר פנים יפות כשבת שחוק קלה על פניו, והזמין אותי לשבת.

שיחתנו, שבפועל התארכה הרבה מעבר לרבע השעה שהוקצבה, עסקה בשני נושאים עיקריים שעמדו אז על סדר היום: שלמות הארץ ומיהו יהודי. שנים ספורות חלפו מאז מלחמת ששת הימים, והרבי תמה מדוע ממשלת ישראל לא עוסקת בסיפוח חברון למדינת ישראל. "יש בחברון רכוש השייך לאבותיי, ואני מעוניין שממשלת ישראל תפעל להשיב את הרכוש הזה לבעליו".

הקשיתי, כי בתור אזרח אמריקאי יכול הרבי לקבל את הרכוש הזה בקלות באמצעות ארצות הברית, אך הרבי הבהיר, "אני יהודי, ואני רוצה שממשלת היהודים תפעל להחזיר את הרכוש הזה ליהודים, ואני בתוכם".

מכאן עבר הרבי לדבר על זכותם של היהודים על כלל שטחי יהודה ושומרון - שכס, בית לחם וכל יתר המקומות שבעקבות המלחמה נמצאים כעת בידי ישראל. "אסור להחמיץ את ההזדמנות הגדולה ואת שעת הרצון שניתנה לעם ישראל. יש לדאוג שיהודה ושומרון יהיו חלק מארץ ישראל", אמר הרבי, והזהיר, "אם לא נעשה זאת עכשיו, לא נעשה זאת אף פעם".

הרבי גם דרבן אותי כעיתונאי להשמיע את קולי ולתבוע זאת מהממשלה, בפרט שאני כותב בעיתון המזוהה עם תנועת המזרחי. "מדוע אתם שותקים?!" תבע הרבי בכאב. ראיתי כמה אכפת לו שלא עושים די בנושא, כשלדעתו הכול מתחיל בתחום החינוכי והתודעתי. "צריך לחנך את הנוער שיבינו שלא מדובר על 'שטחים', אלא על חלקים מארץ ישראל! חלקים בלתי נפרדים מארץ ישראל השלמה. אם לא נדאג לכך, הרי גם מה שכבר בידינו יהיה בסכנה". הרבי הצהיר שזה אחד הנושאים שעליהם חייבים להמשיך ולהיאבק עד בלי די.

כאמור, בימים ההם ניטש בארץ ויכוח חריף בשאלת "מיהו יהודי?". הרבי היה בין הדורשים בתוקף לתקן את חוק השבות כך שרק מי שנולד לאם יהודייה או שהתגייר כהלכה - יזכר כיהודי. בזמנו, היה זה במידה רבה בגדר ויכוח תיאורטי, אך כיום הבעיה החריפה עשרת מונים, ואפשר להיווכח בביורור עד כמה הרבי ראה את הנולד כשטען בלהט שאם לא יתוקן החוק, הסיכוי לפתור אותו בעתיד יהיה קשה הרבה יותר.

היו כאלה שהציעו כל מיני פתרונות, או שהציעו לדחות את ההכרעה בסוגיה זו, בטענה שיש נושאים חשובים אחרים על סדר היום כמו שבת, כשרות וכדומה. לעומתם סבר הרבי, שהבעיה הנובעת מאי תיקון חוק השבות - היטמעות גויים בתוך עם ישראל - היא בעיה אקוטית הנוגעת לעצם המשך קיומו של העם. "שמעתי שכאשר יש חולי, לא עלינו, הפתרון לעיתים הוא לכרות יד או רגל; אבל לכרות את הראש כדי להציל את החולה?! על זה מעולם לא שמעתי!" עמדתו בנושא זה הייתה תקיפה מאוד וחד משמעית.

ולדתי בשנת תרפ"ט (1929) בפולין. אבי היה חסיד שהשתייך לחצרות דינוב ובעלו. הייתי בן עשר כאשר פרצה מלחמת העולם השנייה, וביום שבו נכנסו הנאצים לפולין גורשה משפחתנו לרוסיה. הרוסים חשדו בנו כמרגלים, והגלו אותנו לעיר אירקוצק הנמצאת בעומק סיביר הקפואה.

יום אחד הופיע בפתח ביתנו אברך מזוקן, והציע שאצטרף לקבוצת לימוד מחתרתי שארגן. הוריי, שהשתדלו כמיטב יכולתם אפילו בתנאים הקשים ההם להעניק לילדיהם חינוך תורני, שמחו על ההזדמנות. התברר שאותו אברך היה חסיד חב"ד, וכך הפכתי לתלמיד באחד מתלמודי התורה המחתרתיים של חב"ד בברית המועצות.

אחרי המלחמה חזרנו לפולין, ובשנת תש"י (1950) עלינו ארצה. גם בארץ יצרתי קשר עם חסידי חב"ד, ואף השתתפתי בשיעור תניא עד שהתגייסתי לצבא כעבור שנתיים. לאחר השחרור מהצבא התחלתי לעסוק בעיתונות, שם חודש הקשר עם תנועת חב"ד באמצעות ר' ברק'ה וולף ששימש "קצין העיתונות של תנועת חב"ד", ומילא את תפקידו בצורה מופלאה ביותר.

בשנת תשל"א (1971) ביקרתי בארצות הברית בשליחות משרד החוץ הישראלי. אחת התחנות שביקשתי לקבוע בביקור בן השבועיים הייתה במרכז חב"ד העולמי, כדי שאוכל להיפגש עם הרבי מליובאוויטש, ובקשתי נענתה בחיוב.

הגעתי ל-770 בשעה שנקבעה לפגישה היעודה, לקראת אחת עשרה בלילה. לפני שהכניס אותי לחדר הרבי, אמר לי המזכיר שהזמן

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1700 עדויות מכלי ראשון, אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the REBBE

השליחות המוטלת עליו, בכוחו להשפיע על דעת הקהל, לשנותה ולכוון את דרכה".

הוא גם הדגיש את אחריות העיתונאי להשתמש כל אימת שאפשר ב"עט נקי", והזכיר בהקשר זה כיצד התורה נמנעה לדבר אפילו בגנות בהמה טמאה, והעדיפה לכתוב "אשר איננה טהורה"; אבל הדגיש שלפעמים יש הכרח לומר דברים ברורים וחד-משמעיים, כשם שהתורה כותבת במפורש "טמאה" כשמדובר על הלכה למעשה.

בשנות עבודתי העיתונאית ראיתי את הכבוד הגדול ואת ההערכה שרוחשים לרבי בעולם התקשורת. לא ראו בו אדם שבא לכפות את דעתו על הציבור, אלא כמי שבא לקרב אחרים באמצעות ה"אני מאמין" שלו. הם חשו את דאגתו הכנה ואת קרבתו לכל אדם בישראל, ובכך הייתה גדולתו וייחודיותו.

משה אישון, יקיר העיר תל אביב-יפו, היה עיתונאי ופובליציסט ישראלי ותיק, משנת תשמ"א (1981) שימש עורך עיתון "הצופה", וגם אחרי המיזוג עם עיתון "מקור ראשון" בשנת תשנ"ז (1997) המשיך לפרסם בו מאמרים פובליציסטיים. הוא רואיין בביתו בחודש אייר תשס"ט (2009).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

◀ **תשי"ז (1956)** — לאחר שראה הדפסים של כמה מציוריו של האומן החסידי הצעיר האברך זלמן קליינמן, כתב לו הרבי שהוא התרשם מהפשטות והמציאותיות של הציורים, והציע שיכין סדרה שלמה של תמונות שישקפו את הווי החיים הרוחני והגשמי של כפר חב"ד בשנות הבראשית שלו. ציורים אלה, כתב הרבי, יוכלו אחר כך להתפרסם בדפוס כאלבום או כגלויות. הרבי אף הציע לסייע במימון העלויות הכרוכות בכך מקופה מיוחדת.¹ ט' באלול

◀ **תשמ"א (1981)** — במהלך אמירת קדיש בסיום תפילת מנחה, התבונן הרבי על אחד הילדים בקהל. לאחר התפילה, פנה הרבי לסבו של הילד והעיר שעל חולצת נכדו יש סמל המזכיר צורת "שתי וערב", ושמן הראוי לתקן זאת. "אצל ילדים חשוב במיוחד להקפיד על דברים אלו", הוסיף הרבי. לתפילת ערבית הגיע הילד עם סמל צבאות ה' שכיסה את הסמל הנ"ל. למחרת אמר לו הרבי, "ראיתי שתיקנת זאת".² ט' באלול

1 אגרות קודש טו, עמ' שצה
2 יומן שנת הקהל

דודס ומופץ באה"ק ע"י צעירי אגודת חב"ד / המרכז לעזרי שלוחות טל' 03-373-1777

ההקדשות שלכם
מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.
לפרטים נוספים
ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל
כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

הרבי הסביר שהעובדה שבישראל לא מתייחסים ברצינות לסוגיית "מיהו יהודי?", מקילים ראש בנושא הגיור ומעלימים עין מרישום גויים כיהודים, משפיעה לרעה גם על יחסה של יהדות העולם לבעיית ההתבוללות וגורמת לנזק עצום. הוא גילה שקיבל ידיעות מ"שם" - הכוונה למעבר למסך הברזל - שאם בעבר היה ברור אפילו לצעירים שהתבוללו, שכאשר עולים לישראל נפרדים מבן הזוג הגוי, הרי בעקבות היחס לנושא בישראל, חל גם שם רפיון גדול בתחום זה.

הרבי הפנה דרישה תקיפה לשרי הממשלה הדתיים לפעול בכל האמצעים לפתרון המצב, כולל איום בפרישה מהממשלה באם הפרצה לא תתוקן. הוא הזכיר בהקשר זה את מאמר חז"ל "רבי מכבד עשירים", והסביר שהסיבה לכך הייתה כי לעשיר ניתנו האמצעים והכוח לפעול, ולכן יש מקום לתבוע ממנו. מי שבידו לעשות ואינו עושה - נפרעים ממנו. ובאם הוא פועל ומנצל את האפשרויות שניתנו לו, ראוי שיכבדו אותו.

העזתי והצגתי לרבי טענה שהעלו רבים בישראל בתגובה לביקורת שלו על מדיניות הממשלה, ועל המפלגות הדתיות בפרט: מדוע לא יבוא הרבי לישראל וישפיע מבפנים? ובכלל איזו זכות יש ליושבים בגולה להביע דעה בנוגע לנעשה בישראל?

השאלה לא הפתיעה אותו, והוא הגיב בנינוחות. "לכל יהודי יש זכות, ואף מחויבות, להתערב בנעשה בארץ ישראל. הרי על פי הלכה, לכל יהודי יש אמה בארץ ישראל, ולכן אין לשלול ממנו את הזכות הזו".

הרבי טען שאין מקום להפריד בין יהודי חוץ לארץ ליהודי ארץ ישראל. "כשם שחובה על יהודי התפוצות לסייע לישראל בצד הביטחוני בקשרים ובאמצעים שלהם, כך על יהודי ארץ ישראל מוטל לדאוג לשלמותה הרוחנית של ישראל, ולפקח על כך שלא יסתננו לתוכה מי שאינם יהודים במסווה של יהודים". בעיני הרבי, מדובר במלחמה של ממש שנכפתה עליו, ויש להשיב מלחמה בכל התוקף כדי לבלום את האיום, לא פחות מאשר בכל מלחמה אחרת שכופים עליו אויביו ממדינות ערב.

בעניין העלייה לארץ, הרבי הסביר שהוא מוביל מערכה למען קיום יהדות העולם. "כל עוד ניטש המאבק הרוחני הזה הצלחת עם ישראל, אני חייב להימצא כאן. לא יעלה על הדעת שמפקד יברח מהחזית רק כדי להציל את נפשו. בארץ ישראל יש מספיק גדולי ישראל שמנהלים את המאבק הרוחני".

הרבי גם הדגיש את הקשר שלו ושל חב"ד עם ארץ ישראל ותושביה. "חב"ד פעילה בארץ ישראל, בונה יישובים, ומקימה מוסדות חינוך וישיבות".

בסך הכול ישבתי אצל הרבי באותה יחידות ראשונה כשלוש שעות וחצי, וכשיצאתי מחדרו של הרבי, חשתי כמי שנוגד מחדש. הרבי הפעים בי רוח חדשה ומאז נקשרתי בו בקשר בל יינתק. לאורך השנים שמרתי על קשר הדוק עם הרבי, זכיתי לעשרות מכתבים אישיים ונועצתי בו בכל דבר, קטן או גדול.

בהמשך שנות תש"ל (1970) שימשתי שליח הסוכנות בניו יורק במשך שלוש שנים, ובמהלכן הרביתי להשתתף בהתוועדויות של הרבי. זכיתי במהלך תקופה זו גם להיכנס אליו ליחידות לפחות עשר פעמים. בכל אותם מפגשים שוחחנו על עניינים אקטואליים, ונוכחתי לראות עד כמה הרבי חרד לגורלה של מדינת ישראל, מעוניין שתפרח ותתקדם ומשתדל להשפיע שלא תסטה מהדרך הנכונה.

טרם שובי ארצה, התלבטתי במה לבחור מבין שתי אפשרויות שהוצעו לי: לשמש עורך ראשי של "הצופה", או לכהן כחבר הנהלת הסוכנות היהודית. החלטתי להיוועץ ברבי, ותשובתו הייתה חד משמעית - העיתון!

הרבי ראה בעבודה העיתונאית שלוחות של ממש, והיה סבור שעל העיתונות להשמיע את קולה ברמה. הוא הצביע על גיליון "הצופה" שהיה מונח על שולחנו, ואמר, "עיתונאי שיוודע את תפקידו ואת